

Broj: 05-02-1-1447-1/15
Sarajevo, 2. 7. 2015. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -
SARAJEVO

 BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 02-07-2015			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
05-02-	02-1-	9/15	

PREDMET: Prijedlog zakona o dopunama Zakona o prekršajima

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 11. sjednici održanoj 17. 6. 2015. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o dopunama Zakona o prekršajima, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnom zakonodavnom postupku.

U svezi s navedenim, u prilogu dostavljamo Prijedlog zakona o dopunama Zakona o prekršajima na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Istodobno dostavljamo i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

BOSNA I HERCEGOVINA

VIJEĆE MINISTARA

PRIJEDLOG

ZAKON O DOPUNAMA ZAKONA O PREKRŠAJIMA

Sarajevo, juni 2015. godine

Na osnovu člana IV 4. tačka a) Ustava Bosne i Hercegovine; Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma, održanoj 2015. godine, i sjednici Doma naroda, održanoj 2015. godine, usvojila je

ZAKON O DOPUNAMA ZAKONA O PREKRŠAJIMA

Član 1.

U Zakonu o prekršajima („Službeni glasnik BiH“, br. 41/07, 18/12 i 36/14), u članu 27. stav (2) iza riječi „trajanju“ zarez se briše i dodaju riječi: „ili zaštitnu mjeru oduzimanje predmeta“.

Član 2.

U članu 28. iza stava (3) dodaje se novi stav (4), koji glasi:

„(4) Prekršajni nalog sadrži pouku da, ukoliko lice protiv kojeg je izdat prekršajni nalog prihvati odgovornost i najkasnije u roku od osam dana od dana prijema prekršajnog naloga plati polovinu izrečene novčane kazne, oslobađa se plaćanja druge polovine izrečene novčane kazne.“

Dosadašnji stavovi (4), (5), (6) i (7) postaju stavovi (5), (6), (7) i (8).

Član 3.

U članu 30. iza stava (1) dodaje se stav (2), koji glasi:

„(2) Ako lice prihvati odgovornost za prekršaj i u roku od osam dana od dana prijema prekršajnog naloga plati polovinu od punog iznosa izrečene novčane kazne utvrđene prekršajnim nalogom, oslobađa se plaćanja druge polovine izrečene novčane kazne.“

Član 4.

U članu 42. iza stava (5) dodaje se stav (6), koji glasi:

„(6) Ako se utvrdi da za prekršaj indirektnih poreza kažnjeni izbjegava da plati novčanu kaznu ili mjeru naplate protivrijednosti robe izrečene rješenjem suda, sud će od Uprave za indirektno oporezivanje zatražiti da provede postupak prinudne naplate po Zakonu o postupku prinudne naplate indirektnih poreza („Službeni glasnik BiH“, br. 89/05 i 62/11).“

Član 5.

U članu 44. stav (2) iza riječi „predmeta“ dodaju se riječi: „kao i sredstva od naplate protuvrijednosti robe“.

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

PSBiH, broj _____/15

_____ 2015. godine

Sarajevo

PREDSJEDAVAJUĆI

Predstavničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

PREDSJEDAVAJUĆI

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

O B R A Z L O Ž E N J E

zakona o dopunama Zakona o prekršajima

I.- Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje zakona o dopunama Zakona o prekršajima sadržan je u članu IV 4. a) i b) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za vršenje funkcija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine prema Ustavu Bosne i Hercegovine, te odlučuje o izvorima i iznosu prihoda za rad ustanova Bosne i Hercegovine, kao i članu III 1. c), kojima se određuje da je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine carinska politika.

II.- Razlozi za donošenje zakona o dopuni Zakona o prekršajima

Uprava za indirektno oporezivanje je aktom broj 01-02-2-1376-40/14 od 15.12.2014. godine dostavila inicijativu za dopunu Zakona o prekršajima Bosne i Hercegovine, te aktom broj 01/4-3-02-2-86/15 od 8.1.2015. godine istaknula neusaglašenost Zakona o prekršajima sa zakonima o prekršajima entiteta, usljed čega se Uprava susreće s problemima prilikom pokretanja i vođenja prekršajnog postupka iz svoje nadležnosti.

Naime, entitetski zakoni, između ostalog, propisuju mogućnost plaćanja novčane kazne koja je izrečena prekršajnim nalogom u manjem iznosu, tačnije 50% od punog iznosa kazne, ako lice prihvati odgovornost za prekršaj i u roku od osam dana od dana prijema prekršajnog naloga plati tu polovinu kazne, oslobađa se plaćanja druge polovine izrečene novčane kazne. Kako su ove odredbe u entitetima u primjeni („Službeni glasnik RS“, 63/14 i „Službene novine FBiH“, 63/14) Uprava se susreće s problemima (primjer: Općinski sud u Travniku odbacio je zahtjev okrivljenog za sudsko odlučivanje po prekršajnom nalogu UIO-a, uz obrazloženje da nisu bili ispunjeni zakonski uvjeti za izdavanje prekršajnog naloga jer isti nije usklađen s važećim Zakonom o prekršajima Federacije BiH koji je stupio na snagu 14.8.2014. godine, te da je prekršajni nalog ništavan usljed čega nisu postojali uvjeti za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka...). Također, novim entitetskim zakonima predviđeno je da ovlašteni organ može prekršajnim nalogom izreći i zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta, usljed čega dolazi do različitog postupanja ne samo UIO-a, već i nadležnih sudova.

Sve navedeno negativno utječe kako na interese stranaka i njihovu pravnu sigurnost, tako i na javni interes, a posebno na funkcioniranje institucije čija je nadležnost prikupljanje finansijskih sredstava od indirektnih poreza i ostalih prihoda i taksi u koje su, između ostalih, uključene i novčane kazne izrečene za prekršaje indirektnih poreza, koji su prihod Jedinšvenog računara.

Članom 42. stava (1) Zakona o prekršajima („Službeni glasnik BiH“, br. 41/07, 18/12, 36/14), kao i odgovarajućim odredbama zakona o prekršajima entiteta i Brčko Distrikta, propisano je da je svaki ovlašteni organ odgovoran za praćenje izvršenje novčanih kazni i drugih mjera izrečenih

prekršajnim nalogom ili sporazumom o sankciji, dok je stavom (2) istog člana propisano da će sudovi pratiti izvršenje novčanih kazni i drugih mjera izrečenih rješenjem o prekršaju.

Shodno navedenom, Uprava za indirektno oporezivanje je prinudnim putem naplaćivala samo novčane kazne koje su za prekršaje indirektnih poreza izrečene putem prekršajnih naloga izdatih od strane ovlaštenih lica ove uprave ili sporazuma o sankciji, dok novčane kazne i druge mjere izrečene rješenjima sudova nije naplaćivala prinudnim putem. Prednje i stoga što je članom 23. stav (1) Zakona o prinudnoj naplati indirektnih poreza („Službeni glasnik BiH, broj 89/05) propisano da UIO može uz saglasnost Upravnog odbora potpisati sporazum s drugim javnim organima bilo kojeg državnog nivoa o prinudnoj naplati drugih javnih prihoda, a da UIO do sada nije potpisala sporazum s bilo kojim drugim javnim organom o prinudnoj naplati drugih javnih prihoda.

Međutim, kako je Zakonom o dopuni Zakona o prekršajima („Službeni glasnik BiH“, broj 18/12,) predviđeno da se izuzetno od stava (1) člana 44. Zakona o prekršajima (kojim je propisano da su novčane kazne za prekršaje propisane zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine prihod budžeta BiH), novčane kazne i sredstva pribavljena prodajom oduzetih predmeta za prekršaje indirektnih poreza uplaćuju na Jedinstveni račun za koji je odgovorna Uprava za indirektno oporezivanje, smatramo da su se stekli opravdani razlozi da se omogući ovoj upravi da za prekršaje indirektnih poreza može vršiti prinudnu naplatu novčanih kazni izrečenih ne samo prekršajnim nalogima ovlaštenih lica Uprave, već i rješenjima sudova koji su posljedica prekršajnih naloga Uprave.

S tim u vezi, smatramo opravdanim (a kako je predložila UIO) da se izvrši dopuna člana 42. predmetnog zakona o prekršajima na način da se iza stava (5) doda novi stav (6), kojim se predviđa da kada se utvrdi da kažnjeni izbjegava da plati novčanu kaznu ili mjeru naplate protuvrijednosti robe izrečenih rješenjem suda, a za prekršaje indirektnih poreza, sud zatraži od Uprave za indirektno oporezivanje da primjeni postupak prinudne naplate propisan Zakonom o prinudnoj naplati indirektnih poreza.

Također, smatramo opravdanim (a kako je predložila UIO) da se izvrši i dopuna člana 44. stav (2) predmetnog zakona o prekršajima kojim se reguliraju uplate izrečenih novčanih kazni za prekršaje indirektnih poreza, a na način da se iza riječi: „novčana kazna i sredstva pribavljena prodajom oduzetih predmeta“ dodaju riječi: „kao i sredstva za naplate protuvrijednosti robe“.

Prednje iz razloga što je Zakonom o carinskim prekršajima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 88/05) predviđena mogućnost da se u situaciji kada je za počinjeni carinski prekršaj predviđeno izricanje i zaštitne mjere oduzimanja robe, ali se roba nije pronašla ili se iz bilo kojeg razloga nije mogla oduzeti, izrečne zaštitna mjera naplate njezine protuvrijednosti, koja sredstva nisu naznačena u članu 44. stav (2) Zakona o prekršajima kao sredstva koja se uplaćuju na Jedinstveni račun.

Predložene dopune su od izuzetnog značaja za prikupljanje finansijskih sredstava koja se uplaćuju na Jedinštveni račun za koji je odgovorna Uprava za indirektno oporezivanje.

III - Usklađenost propisa s evropskim zakonodavstvom

Napominjemo da sve zemlje, pa time i Bosna i Hercegovina, samostalno uređuju svoje procesno prekršajno zakonodavstvo, ali se pri tome treba imati u vidu da se one moraju pridržavati određenih načela međunarodnog prava. Evropski standardi zahtijevaju da svaki čovjek tokom odlučivanja o njegovom građanskom pravu i obavezi ima pravo na pravedno suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim zakonom ustanovljenim sudom, ali da i svi počinioци budu jednaki pred zakonom i time da niko ne izbjegne sankcioniranje za počinjene povrede zakona. Svakako smatramo da su ova načela ispoštovana predloženim odredbama. Dakle, ove dopune predstavljaju izraz općeg procesa, odnosno otklanjaju uočenu nepravilnost koja ima negativne posljedice kako na pravnu sigurnost, tako i na funkcioniranje nadležnih prekršajnih organa.

IV – Konsultacije

Uprava za indirektno oporezivanje je aktom broj: 01-02-2-1376-40/14 od 15.12.2014. godine i aktom broj 01/4-3-02-2-86/15 od 8.1.2015. godine dostavila inicijativu za dopunu Zakona o prekršajima Bosne i Hercegovine na način kako je predloženo.

Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka dostavila je Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine akt broj 15-02/07-3-710/14, kojim ističe da su entiteti dopunili zakone o prekršajima na način kako to predviđa dopuna člana 30. ovog zakona, te da je, shodno tome, Agencija omogućila „automatsko“ rasknjižavanje prekršajnih naloga izdatih po zakonima entiteta u slučajevima uplate 50% izrečene novčane kazne.

U pripremi predloženih rješenja posebno su cijenjene odredbe entitetskih zakona o prekršajima i zakona Brčko Distrikta, te je ovim izvršeno puno usklađivanje ovih propisa.

V - Provedbeni mehanizmi i način osiguranja poštivanja propisa

Provedba ovog zakona osigurana je kroz rad ustanovljenih prekršajnih organa nadležnih za izricanje novčanih kazni za prekršaje propisane posebnim zakonima, kako prekršajnim nalogom tako i rješenjem o prekršaju, te Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine koja je dužna novčanu kaznu upisati u bazu ROF.

Prinudnu naplatu novčanih kazni izrečenih rješenjima sudova Uprava za indirektno oporezivanje provodila bi u postupku koji je propisan Zakonom o postupku prinudne neplate indirektnih poreza i propisa donijeseni u svrhu provođenja predmetnog zakona, čijim je proceduralnim mjerama i predviđenim institutima omogućena zaštita javnog interesa, kao i interesa dužnika.

VI - Finansijska sredstva za provođenje propisa i finansijski efekti dopune propisa

Provođenje predmetnog propisa ne zahtijeva dodatna materijalna sredstva, obzirom da Uprava za indirektno oporezivanje, po postupku propisanom Zakonom o prinudnoj naplati indirektnih poreza, prinudnim putem već naplaćuje indirektne poreze i druge prihode i takse, uključujući novčane kazne izrečene prekršajnim nalogima ovlaštenih lica ove uprave.

ZAKON O PREKRŠAJIMA

Pregled odredbi koje se dopunjuju („Službeni glasnik BiH“, br. 41/07, 18/12 i 36/14)

Član 28.

(Sadržaj prekršajnog naloga)

(1) Prekršajni nalog donosi se u pismenom obliku i mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) naziv: prekršajni nalog;
- b) naziv ovlaštenog organa koji ga je izdao;
- c) ime i svojstvo službenog lica koje ga je izdalo;
- d) jedinstveni broj koji je odredio ovlašteni organ;
- e) datum izdavanja i datum uručenja kao što je određeno u članu 29. stav 3. ovog Zakona;
- f) prekršaj koji je počinio okrivljeni, naziv propisa i član koji određuje prekršaj;
- g) kada je okrivljeni fizičko lice - ime i prezime, i ukoliko je poznata, stalna adresa, jedinstveni matični broj, kao i mjesto zaposlenja, a za strance i broj pasoša;
- h) kada je okrivljeni pravno lice - naziv i sjedište, kao i jedinstveni identifikacioni broj za domaća pravna lica, a za strana lica naziv, sjedište i broj registra ili druge evidencije u državi sjedišta stranog lica, a ako strano lice ima predstavništvo u Bosni i Hercegovini, broj upisa u Registar predstavništava stranih lica u Bosni i Hercegovini;
- i) mjesto, datum i vrijeme kada je prekršaj počinjen;
- j) utvrđena sankcija, uključujući novčanu kaznu i/ili zaštitnu mjeru;
- k) iznos naknade štete, ukoliko se taj iznos može odrediti cjenovnikom i troškovi postupka ukoliko su određeni zakonom u fiksnom iznosu;
- l) uputstvo da se novčana kazna, šteta i troškovi trebaju platiti ili da okrivljeni mora zatražiti sudsko odlučivanje o prekršajnom nalogu u roku od osam dana od dana uručenja;
- m) uputstvo o načinu plaćanja novčane kazne, štete i troškova; i
- n) potpis ovlaštenog predstavnika ovlaštenog organa.

(2) Ukoliko je prekršaj počinjen u saobraćaju i uključuje motorno vozilo, prekršajni nalog treba da sadržava sljedeće dodatne podatke:

- a) registarski broj vozila i broj saobraćajne dozvole;
- b) broj vozačke dozvole vozača, ukoliko je poznat; i
- c) broj kaznenih poena koje zakon propisuje za takav prekršaj.

(3) Prekršajni nalog će, uz ostalo, sadržavati sljedeća uputstva:

- a) da okrivljeni ima pravo podnijeti zahtjev za sudsko odlučivanje o prekršajnom nalogu, naznačavajući kojem sudu i u kojem roku okrivljeni treba podnijeti zahtjev; i
- b) da kazna koju je izrekao sud može biti veća od one koja je izrečena prekršajnim nalogom;

c) da će okrivljeni biti dužan nadoknaditi sudske troškove u slučaju kada zatraži sudsko odlučivanje o prekršajnom nalogu ukoliko sud utvrdi da je on odgovoran za prekršaj naveden u prekršajnom nalogu; i

d) da će u slučaju prekršaja iz oblasti saobraćaja za koje zakon propisuje dodjeljivanje kaznenih poena, prihvatanje odgovornosti ili utvrđivanje odgovornosti od suda rezultirati dodjeljivanjem tih kaznenih poena.

(4) Prekršajni nalog sadržavat će određeno mjesto na kojem će se okrivljeni potpisati u slučaju da zahtijeva sudsko rješavanje u skladu s članom 32. ovog Zakona.

(5) Ukoliko postoji dogovor između ovlaštenog organa i suda, prekršajnim nalogom može se odrediti datum i vrijeme usmenog pretresa, koji ne može biti kraći od osam dana od datuma izdavanja prekršajnog naloga.

(6) Svaki ovlašten organ može imati svoj obrazac prekršajnog naloga. Obrazac takvog prekršajnog naloga treba odobriti Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine.

(7) Obrasci prekršajnog naloga koje su odobrila entitetska ministarstva pravde mogu se koristiti u primjeni ovog Zakona ukoliko sadrže elemente iz stavova od (1) do (4) ovog člana i ako Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine odobri njihovo korištenje.

Član 30.

(Prihvatanje odgovornosti)

U svim slučajevima okrivljeni može prihvatiti odgovornost za prekršaj tako što će platiti kaznu i sve druge obaveze koje su utvrđene prekršajnim nalogom u određenom roku, ili obavijestiti ovlašten organ o svom prihvatanju sankcije koja je određena u prekršajnom nalogu, ukoliko je prekršajnim nalogom specificirano da je takvo obavještenje prihvatljiva alternativa. Svako lice koje prihvati odgovornost u skladu s ovim članom ne može kasnije odbijati odgovornost ili se žaliti na visinu kazne ili vrstu bilo koje sankcije ili troškova.

Član 42.

(Izvršenje prekršajnih sankcija i postupak prinudne naplate)

(1) Svaki ovlašten organ odgovoran je za praćenje izvršenja novčanih kazni i drugih mjera izrečenih prekršajnim nalogom ili putem sporazuma o sankciji.

(2) Sudovi će pratiti izvršenje novčanih kazni i drugih mjera izrečenih rješenjem o prekršaju.

(3) Ako pravno lice prestane postojati nakon pravosnažnosti odluke o prekršaju, prekršajne sankcije izvršit će se u odnosu na pravnog sljednika. O izvršenju prekršajne sankcije protiv pravnog sljednika sud će donijeti posebno rješenje protiv kojeg je dozvoljena žalba. Uložena žalba odgađa izvršenje rješenja.

(4) Ako se utvrdi da kažnjeni izbjegava platiti novčanu kaznu, ovlašten organ ili sud mogu zatražiti od Poreske uprave Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine da primijeni postupak prinudne naplate koji je određen u odgovarajućem zakonu o poreskim upravama za bilo koji iznos evidentiran u Registru novčanih

kazni, na isti način na koji je ovlaštena za naplatu poreskih obaveza. Poreska uprava može provesti takav postupak prinudne naplate bez potrebe da kažnjenom uruči nalog za plaćanje.

(5) Ako je novčana kazna izrečena pravnom licu ili ako se utvrdi da je to efikasan način osiguranja naplate, sud koji je izrekao novčanu kaznu provest će direktno prinudnu naplatu blokiranjem računa pravnog lica u skladu s odredbama Zakona o izvršnom postupku.

Član 44.

(Prihod budžeta Bosne i Hercegovine)

(1) Novčane kazne i sredstva pribavljena prodajom oduzetih predmeta za prekršaje koji su propisani zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine, prihod su budžeta Bosne i Hercegovine, a novčane kazne i sredstva pribavljena prodajom oduzetih predmeta za prekršaje propisane zakonima entiteta Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine, gradova i općina, prihod su budžeta navedenih nivoa vlasti.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, novčane kazne i sredstva pribavljena prodajom oduzetih predmeta, za prekršaje iz oblasti indirektnih poreza koji su propisani zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine, prihod su Jedinственog računa za koji je odgovorna Uprava za indirektno oporezivanje.